~~jinħtieġu għajnuniet materjali jsibu iżjed min jerfagħhom u jgħinhom fil-ħtiġijiet tagħhom.~~

~~Min qatt inzerta fost il-Misilmin fiż-żmien tar-Ramadan jagħraf malajr kemm dawn jagħmlu kull sagrifiċċju, kemm jitgħakksu u kemm jiċċaħdu minn ħwejjeġ, li għalihom bosta drabi meħtieġa, sabiex iħarsu sewwa b'reqqa kbira li ma titwemminx ir-ritwal tas-sawm.~~

~~Hu tassew li fix-Xerq dan it-tgħakkis ta' ġisem fejn jidħlu ċaħdiet l-iżjed u sawm, huma aktar ħwejjeġ li jsiru fil-Lvant milli fl-Ewropa tagħna, u dan narawh hemmhekk ukoll fl-istess Insara; iżda dana ma jibqax ma jurix, li r-Ramadan huwa prova l-aktar li tiddi u li tgħidilna "kemm u kif il-Musulmani għadhom marbutin u jħobbu d-Din tal-Profeta Muħammed u x'jagħmlu biex iħarsu kemm jistgħu l-Kmandamenti miktubin fil-Ktieb għalihom qaddis: Il-Qoran".~~

~~L-imġiba, li biha miljuni ta' Musulmani jġibu ruħhom biex iħarsu bl-akbar reqqa s-sawm u ċ-ċaħdiet l-aktar iebsa fil-jiem tar-Ramadan tagħhom, m'hi xejn ta' ġieh għalina l-insara; meta naħsbu l-iżjed kemm f'Insara Kattolki jarawha xejn bi kbira jiksru l-jum tas-sawm u ta' l-astinenza li għamlitilna l-Knisja għal xi jiem ta' ma' tul is-sena.~~

~~P.A. CASSAR~~

IL-LEGGENDA TAL-BAJTAR TAX-XEWK

Lil Patri Sidor Urteaga kont nafu mindu kont daqsxejn ta' sabi mqareb immur ngħinu l-Quddiesa fil-Knisja tas-Santissmu Salvatur. Illum ilu mejjet biċċa sewwa u jien xjaħt qatigħ. Iżda ma' l-ewwel jum ta' kull sena ġdida ifeġġ quddiemi — xwejjaħ b'leħja qasira bajda tagħti fis-safrani, magħlub għuda u twil daqs stwiel. Lilna t-tfal kien iġibna bosta u meta kien jara xi ċorma minna lesta biex tinbex lil xi ħadd dikment kien isejħilna ħdejh u jibda jgħidilna xi ġrajja. Ġrajjiet qalinna tgħidux kemm! U aħna t-tfal konna nduru qagħqa miegħu, nisimgħu bla nitħarku — aħna t-tfal għarbin bla sabar! Min jemmen? U fost kollox baqgħet dejjem l-leġġenda tal-Bajtar tax-Xewk li għalkemm qalilna kemm il-darba konna rriduh itennihielna. Ma rridx ninsa ngħid li jekk illum jien Patri ta' San Franġisk t'Assisi għandi għax niżżi ħajr l-ewwel 'l Alla u mbagħad lil Patri Urteaga, li l-Mulej inqeda bih biex xeħet f'qalbi żagħżugħa ż-żerriegħa tas-Sejħa għall-Ħajja Reliġjuża.

Mela hawn hi l-leġġenda "Tal-Bajtar Tax-Xewk" li se ngħidhielkom bejn wieħed u ieħor, kif smajtha minn P. Sidor.

Mela darba waħda ilu, ilu ħafna, f'daqsxejn ta' dar fqajra kienu jgħammru tlieta min-nies: raġel, mara u tarbija. Lejla waħda, meta kulħadd kien rieqed, dawn kienu ħarġu 'l barra minn darhom. Il-

mara żagħżugħa kellha t-tarbija mleffa f'xalla tas-suf tan-nagħaġ u r-raġel, liebes ukoll biex jilqa' r-reżħa tal-lejl, kien qed isuq ħmar. Ħoss ta' xejn, għajr ikultant, iż-żaqżiq ħiemed tal-qrieq maċ-ċlamit. X'kien ġara? Dak kien ħin il-ħruġ? Ġara dak li ma jiġrix f'mitt sena. Anġlu tal-Mulej kien niżel mis-smewwiet u wissa lir-raġel Ġużeppi, u qallu: "Aħrab ma' għarustek Marija u ma' Binha Ġesù, eħilsu mill-qilla ta' Erodi s-Sultan; aħrab lejn Art il-Maṡri". U Ġużeppi qagħad għall-kliem tal-ħabbar, qajjem lil Marija u rama l-ħmar. Kien dan Ġużeppi daqsxejn ta' ħaddiem fl-injam f'Nazzaret, b'danakollu l-Mulej kien xeħet għajnejh fuqu billi kien ġwejjed, għaqli u seddieq.

U erħewlha lejn l-Eġittu, triq twila kollha għawġ u tbatija. Fuq il-ħmar qagħdu Marija u t-tarbija, u Ġużeppi, felħan u żagħżugħ, kien mixi, l-art ibdiet titħatteb, beda jidr-riedni tal-bhima. Wara jumejn mixi, l-art bdiettitħatteb, beda jid-her ix-xewk, ma naqasx l-għollieq. L-art kollha trab u ramel bdiet tagħmel tagħha wkoll, għax il-ħmar beda jogħtor. It-trab u r-ramel bdew deħlin fil-għajnejn, u dawn bdew idemmgħu. It-Tarbija kienet rieqda fi ħdan Ommha. Marija kellha fuq ħaddejha sfajra l-għeliem ta' l-għeja, u Ġużeppi meta raha hekk qalilha biex jieqfu u joqogħdu jistrieħu.

Mat-triq kienu ħadu loqma ħobż u farka tin imqadded. Issa fil-ħorġ ta' Ġużeppi kien hemm żbieb imdaqqas u ħelu li t-Tarbija kienet tħobb issoff il-benna tiegħu.

U mas-sebħ waqfu ħdejn qatgħa siġar tal-Bajtar tax-Xewk, kollha mimlija bi frott ħamrani. 'L hinn kienet isserrep nixxiegħa ta' ilma ċar u nadif. U billi t-Tarbija Ġesù kienet imfarfra sew setgħet toqgħod teħda ċċafċaf idejha żgħar fl-ilma ġieri. Imbagħad Marija resqet lejn il-bajtar li kien kollu xewk niggieżi; iżda kif qiegħdet idha fuq waħda minnhom, ix-xewk dlonk miel u waqa'. U x-xewk tal-bajtar kollu li kien isebbaħ lis-siġar miel u waqa'. U qatgħet Marija, ħodon, u tat lil Ġużeppi. U sqiet mill-ilma ġieri liċ-ċkejken Ġesù.

Qattgħu aktar minn sagħtejn għad-dell ta' dik is-siġra; tkellmu bejniethom fuq il-Ġenna u Ġesù b'idejh iċ-ċkejkna kien jilgħab ma' ħaddejn ommu u jifraħ. F'ħin wieħed beda jinstema' ġej mill-bogħod ħoss ta' żwiemel jiġru bla lġiem. U l-ħoss beda jqarreb sew. Kien ħoss ta' bosta u bosta żwiemel; u beda jidwi wkoll għajjat ta' nies imgħaddba.

Ġużeppi qam mill-art, Marija reknet ħdejha lil Ġesù u ħarsithom tefgħuha lejn is-Sema. Dak il-ħin Ġesù beda jagħmel sinjali b'idu u juri s-siġar tal-Bajtar lil Ommu u lil Ġużeppi. Ried jgħidilhom biex jit-rekknu magħhom u jidħlu qalbhom. U kif il-weraq smien tal-Bajtar beda jħoss lil Marija, lil Ġesù u lil Ġużeppi jmissu miegħu, beda jfarfar minn fuqu x-xewk niggieżi. U għaġeb tal-għoġbijiet beda jikber u jikber sa ma għatta lit-tlieta u kenniehom u ħbie-hom. Issa sabu ruħhom donnhom f'għorfa.

Għaddew is-suldati mgħaddba ta' Erodi. Il-kbir tagħhom niżel minn fuq iż-żiemel ta ħarsa ma' dwaru. Ma ra 'l ħadd, iżda meta lemaħ il-bajtar tax-xewk resaq lejh medd idu biex jaqta' u x-xewk tqanfed u niggiżlu subgħajh kollha. Ħass il-labar ma' ġismu kollu u mbergħen tala'

fuq iż-żiemel, ta ħarsa lejn sħabu u lkoll irħewlha jiġru. It-trab li qajmu ż-żwiemel għatta lil kulħadd. U fl-aħħar għebu għal kollox.

Meta xejn ma nstama' aktar il-Familja Mqaddsa ħarġet minn qalb is-siġar tal-bajtar tax-xewk u ssuktat trtiqtha lejn l-Eġittu. Qabel telqu l-Bambin bierek lis-siġra, il-Madonna besitha bil-qajla u San Ġużepp ħa werqa u temagħha lil-ħmar.

Din hi l-leġġenda tal-Bajtar Tax-Xewk. Patri Sidor Urteaga kien jgħidha b'aktar reqqa, tnikkir u ħlewwa. Jien, li issa xjeħt, għedtha kif ftakartha. Għaliex it-tifkiriet tat-tfulija, għalkemm jistgħu jiċċajpru xi daqsxejn qatt iżda ma jmorru minn quddiem l-għajnejn.

P. G. KRISOSTMU ALAFI,
O.F.M.

"LEĦEN L-ART IMQADDSA"

JIXTIEQ SENA ĠDIDA TA' RIŻQ, TA' ĠID U TA' HENA

LIL MIN SWIELU TA' XI ĠID

BIL-KITBA, BIT-TIXRID U B'XI ĦIDMA

IL-BARKA TA' ĠESU' BAMBIN

TINŻEL FUQHOM BIL-KOTRA.